

Høgskolen i Telemark

MIDTEKSAMEN

3362 ROMANTIKKEN

01.02.2012

Tid: 9-13

Målform: *Bokmål og nynorsk*

Sidetall: 6 (*inkludert denne forsiden og vedlagte pensumliste*)

Merknader: *Midteksemen teller 40% av endelig karakter.
Slutteksemene teller 60%.*

Eksamensresultatene blir offentliggjort på studentweb.

Fakultet for allmennvitenskaplige fag

ENTEN:

Oppgave 1

- a) Gjør rede for sentrale temaer i de politiske debattene gjennom romantikken. Trekk inn minst tre av følgende forfattere i redegjørelsen: Edmund Burke, Joseph de Maistre, Johann G. Herder, Johann G. Fichte, Adam Müller. Du kan også trekke inn andre forfattere i fremstillingen dersom du finner det relevant.
- b) Gjør rede for hvilken plass religionen hadde i romantikkens idéliv. Trekk inn minst to av følgende forfattere i redegjørelsen: Novalis, Friedrich Schleiermacher, François-René de Chateaubriand. Du kan også bruke tekster av andre forfattere i fremstillingen dersom du finner det relevant.

Både (a) og (b) må besvares.

ELLER

Oppgave 2

- a) Gjør rede for idéen om det *sublime*, Legg særlig vekt på hvordan det sublime fremstilles av Edmund Burke og Immanuel Kant. Andre forfattere kan også trekkes inn. Drøft deretter kort hvorvidt det er noen sammenheng mellom idéen om det sublime og fremveksten av den gotiske roman (*the Gothic Novel*).
- b) Gjør rede for hvordan *geni* og *originalitet* settes kritisk opp mot begreper som *imitasjon* og *regler* i de estetiske debattene fra midten av 1700-tallet. Trekk inn minst to av følgende forfattere i redegjørelsen: Edward Young, Immanuel Kant, Johann G. Herder. Du kan også trekke inn andre forfattere i fremstillingen dersom du finner det relevant.

Både (a) og (b) må besvares.

ANTEN:

Oppgåve 1

- a) Gjer greie for sentrale tema i dei politiske debattane gjennom romantikken. Trekk inn minst tre av følgjande forfattarar i utgreiinga: Edmund Burke, Joseph de Maistre, Johann G. Herder, Johann G. Fichte, Adam Müller. Du kan også trekke inn andre forfattarar i framstillinga dersom du finn det relevant.
- b) Gjer greie for kva plass religionen hadde i romantikkens idéliv. Trekk inn minst to av følgjande forfattarar i utgreiinga: Novalis, Friedrich Schleiermacher, François-René de Chateaubriand. Du kan også bruke tekster av andre forfattarar i framstillinga dersom du finn det relevant.

Du må svare på både (a) og (b).

ELLER

Oppgåve 2

- a) Gjer greie for ideen om det *sublime*, Legg særleg vekt på korleis det sublime blir framstilt av Edmund Bruke og Immanuel Kant. Du kan også trekke inn andre forfattarar. Drøft deretter kort i kva grad det er nokon samanheng mellom ideen om det sublime og framvoksteren av den gotiske romanen (*the Gothic Novel*).
- b) Gjer greie for korleis *geni* og *originalitet* blir satt kritisk opp mot omgrep som *imitasjon* og *regler* i dei estetiske debattane frå midten av 1700-talet. Trekk inn minst to av følgjande forfattarar i utgreiinga: Edward Young, Immanuel Kant, Johann G. Herder. Du kan også trekke inn andre forfattarar i framstillinga dersom du finn det relevant.

Du må svare på både (a) og (b).

Pensumliste for 3362 Romantikken – vårsemesteret 2012

En del av pensummaterialet finnes i Warren Breckman: *European Romanticism. A Brief History with Documents*, Boston & New York, 2008: Bedford/St.Martin's. Pensumtekstene fra denne boken er skravert i listen nedenfor.

(O)=Originaltekst

(S)=Sekundær litteratur

TIL ALLMENN INTRODUKSJON

- 01 Warren Breckman: *European Romanticism. A Brief History with Documents*, Boston & New York, 2008: Bedford/St.Martin's, s. 1-40 (O)

POLITIKK

- 02 «Rousseau, Jean-Jacques (1712-78)», i *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, Version 1.0, London and New York: Routledge, 1998 (S)
- 03 Jean-Jacques Rousseau: *A Discourse on a Subject Proposed by The Academy of Dijon: What is the Origin of Inequality Among Men, And is it Authorised by Natural Law?*, 1755, i engelsk oversettelse av G. D. H. Cole fra 1923, i utdrag (O)
- 04 *A Discourse on Inequality*, SparkNotes: <http://www.sparknotes.com>, i utdrag (S)
- 05 David Williams: «Edmund Burke: *Reflections on the Revolution in France*», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com (S)
- 05b Wikipedia-artikkelen om Edmund Burke, i utdrag (S)
- 06 Edmund Burke: *Reflections on the Revolution in France*, 1790, i utdrag (O)
- 07 Sveinbjørn Thordarson: *Joseph de Maistre: An Unusual Reactionary*, http://www.sveinbjorn.org/maistre_unusual_reactionary (S)
- 08 Joseph de Maistre: *Study on Sovereignty*, 1793-98 (publisert første gang 1884), <http://maistre.ath.cx:8000/sovereignty>, i utdrag (O)
- 09 Frederick C. Beiser: *Enlightenment, Revolution, and Romanticism: The Genesis of Modern German Political Thought, 1790-1800*, Cambridge, Mass. & London: Harvard University Press, 1992, s. 222-244 (S)
- 10 Johann Gottfried von Herder (1744-1803): *Materials for the Philosophy of the History of Mankind*, 1784, <http://www.fordham.edu/halsall/mod/1784herder-mankind.html>, i utdrag (O)
- 11 Johann Gottlieb Fichte: Utdrag fra *What Is a People in the Higher Meaning of the Word, and What Is Love of Fatherland*, 1808, i Breckman (O)
- 12 Adam Müller: Utdrag fra *Elements of Statecraft*, 1809, i Breckman (O)

RELIGION

- 13 «Novalis» & «Novalis: *Die Christenheit oder Europa*», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com (S)
- 14 Novalis: Utdrag fra *Christianity or Europe*, 1799, i Breckman (O)
- 15 Charles Demm: «Friedrich Daniel Ernst Schleiermacher», i Boston Collaborative Encyclopedia of Western Theology, hentet fra: http://people.bu.edu/wwildman/WeirdWildWeb/courses/mwt/dictionary/mwt_themes_470_schleiermacher.htm (S)
- 16 Friedrich D. E. Schleiermacher: *On Religion: Speeches to Its Cultured Despisers*, utgitt på tysk i 1799, engelsk oversettelse av John Oman fra 1893, i utdrag: <http://www.ccel.org/ccel/schleiermach/religion.html> (O)

- 17 Wikipedia-artikkel om Chateaubriands *The Genius of Christianity* (S)
- 18 F.-R. de Chateaubriand: Utdrag fra *The Genius of Christianity*, 1802, i Breckman

ESTETIKK

(a) Geniet

- 19 Edward Young: *Conjectures on Original Composition*, London, 1759, i utdrag (O)
- 20 Alexander Gerard: *An Essay On Taste*, Edinburgh, 1759, i utdrag (O)
- 21 Immanuel Kant: «Kunsten og geniet», i *Agora* 2-3/89, s. 66-82 (§43-50 fra *Kritikk av dømmekraften*) (O)

(b) Det sublime og det gotiske

- 22 «The Sublime», i *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, Version 1.0, London and New York: Routledge, 1998 (S)
- 23 Edmund Burke: *A Philosophical Enquiry into the Origin of our Ideas of the Sublime and Beautiful*, 1757, i utdrag (O)
- 24 Immanuel Kant: *Kritikk av dømmekraften*, §25-§29, i utdrag (O)
- 25 Gustav Schilling: «The Sublime», fra *Encyclopadie der gesammten musikalischen Wissenschaften, oder Universal Lexikon der Tonkunst*, i engelsk oversettelse (O)
- 26 Ronald Carter & John McRae: «The Gothic and the Sublime», i *The Routledge History of Literature in English*, London, Routledge, 1997, s. 209-213 (S)
- 27 Slobodan Sucur: «Gothic Literature», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com, i utdrag (S)
- 28 Ann Radcliffe: «On the Supernatural in Poetry», i *The New Monthly Magazine* 16 (1826), s. 145-152, i utdrag (O)
- 29 Mary W. Shelley: Utdrag fra *Frankenstein*, 1818, i Breckman (O)

(c) Diktning

- 30 David Stevens: *Romanticism*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004, s. 8-68 (S)
- 31 William Wordsworth: Forord fra *Lyrical Ballads*, 1800, i Breckman (O)
- 32 Samuel T. Coleridge: *Biographia Literaria*, 1817, i utdrag (O)
- 33 Gerhart Hoffmeister: «Friedrich von Schlegel», hentet fra Literary Encyclopedia: www.litencyc.com (S)
- 34 F. Schlegel: «Athenaeum Fragment No. 116» og utdrag fra «On Incomprehensibility», i Breckman (O)
- 35 A. W. Schlegel: Utdrag fra «Lectures on Dramatic Art and Letters», 1808, i Breckman
- 36 A.-L.-G. de Staël: Utdrag fra *De l'Allemagne*, 1810 (O)
- 37 Johann Gottfried Herder: «Shakespeare», i D. Simpson (red.): *The origins of modern critical thought: German aesthetic and literary criticism from Lessing to Hegel*, Cambridge: Cambridge University Press, 1988, s. 69-84 (O)
- 38 V. Hugo Utdrag fra «Preface to Cromwell», i Breckman (O)

(d) Kunstens betydning

- 39 W. H. Wackenroder: Utdrag fra «Of Two Woderful Languages and Their Wonderful Power», i Breckman (O)
- 40 Friedrich Schiller: *Om menneskets estetiske oppdragelse i en rekke brev*, Oslo: Solum, 1991, 15. og 27. brev (O)
- 41 P. B. Shelley: Utdrag fra «A Defence of Poetry», i Breckman
- 42 R. Wagner: «Art and Revolution», 1849, <http://users.belgacom.net/wagnerlibrary/prose/index.htm> (O)

(e) Musikk

- 43 Maurice Cranston: Utdrag fra «The First Romantics», i *The Romantic Movement*, Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell, 1994, s. 1-17 (S)
- 44 «The Rise of the Italian Comic Opera Style», i P. Weiss & R. Taruskin (red.): *Music in the Western World. A History in Documents*, 2. utg., 2007, Schirmer, s. 231-239 (O)
- 45 J.-J. Rousseau: Utdrag fra *Essay on the Origin of Language*, i Peter le Huray and James Day (red.): *Music and Aesthetics in the Eighteenth and Early-Nineteenth Centuries*, Cambridge 1988: Cambr. UP, s. 66-82
- 46 R. Taruskin: Utdrag fra «The First Romantics», i *The Oxford History of Western Music*, bd. 2, Oxford UP (USA), 2010, s. 641-655 (S)
- 47 E. T. A. Hoffmann: Utdrag fra «Beethoven's Instrumental Music», i Breckman
- 48 Tekster om Beethoven fra Beethovens samtid, i P. Weiss & R. Taruskin (red.): *Music in the Western World. A History in Documents*, 2. utg., 2007, Schirmer, s. 279-284 (O)
- 49 «From the Writings of Schumann», i P. Weiss & R. Taruskin (red.): *Music in the Western World. A History in Documents*, 2. utg., 2007, Schirmer, s. 303-307 (O)
- 50 Robert Schumann / Joseph Freiherr von Eichendorff: *Liederkries*, 1840, overs. til engelsk av Celia Sgroi

FILOSOFI

- 51 Noël Carroll: «Arthur Schopenhauer», i Robert C. Solomon & David Sherman (red.): *The Blackwell Guide to Continental Philosophy*, Oxford & Malden, MA: Blackwell, 2003, s. 30-42 (S)
- 52 Arthur Schopenhauer: *Verden som vilje og forestilling*, Oslo: Solum, 1991, i utdrag (O)
- 53 Arthur Schopenhauer: «The Emptiness of Existence», fra *Essays of Schopenhauer*, hentet fra <http://ebooks.adelaide.edu.au/s/schopenhauer/arthur/essays/> (O)
- 54 Robert C. Solomon: «Friedrich Nietzsche», i Robert C. Solomon & David Sherman (red.): *The Blackwell Guide to Continental Philosophy*, Oxford & Malden, MA: Blackwell, 2003, s. 90-111 (S)
- 55 Friedrich Nietzsche: *Tragediens fødsel*, Oslo: Pax, 1993, i utdrag (O)
- 56 Rüdiger Safranski: *Nietzsche*, København: Gyldendal, 2001, s. 46-88, s. 111-118 (S)
- 57 Friedrich Nietzsche: «Prologue», «First Essay: Good and Evil, Good and Bad», i *On the Genealogy of Morals. A Polemical Tract*, tysk førsteutgave 1887, engelsk oversettelse ved Ian Johnston 2001 hentet fra: <http://records.viu.ca/~johnstoi/Nietzsche/genealogytofc.htm> (O)
- 58 *Genealogy of Morals*, SparkNotes: <http://www.sparknotes.com>, i utdrag (S)
- 59 Friedrich Nietzsche: *Nietzsche Contra Wagner*: <http://www.gutenberg.org> (O)